

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра менеджменту та маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управлінські рішення»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітній ступінь	«Доктор філософії»
Викладач	Клочан В'ячеслав Васильович klochanvv@mnau.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ

«Управлінські рішення» – це одна із професійно орієнтованих дисциплін, яку вивчають аспіранти спеціальності 073 – «Менеджмент».

Ринкова економіка передбачає використання нових економічних методів управління, що забезпечують підвищення ефективності роботи підприємств, в тому числі збільшення обсягів виробництва, управління ризиками, вміння завойовувати ринки збуту, забезпечення конкурентоздатності товарів та послуг. Для досягнення зазначених цілей процес прийняття рішень є невід’ємною складовою управлінської діяльності. Вивчення цього курсу допоможе майбутньому спеціалісту, який володіє технологіями вироблення, прийняття і реалізації управлінського рішення здійснити ефективне керування організацією в складному, змінному економічному середовищі.

ANNOTATION

«Management Solutions» is one of the professionally oriented disciplines, which are studied postgraduate specialization 073 – «Management».

The market economy involves the use of new economic management methods that increase the efficiency of enterprises, including increased production volumes, risk management, ability to conquer markets, and ensuring the competitiveness of goods and services. To achieve these goals, the decision-making process is an integral part of management activity. Studying this course will help a future specialist who has the technology to develop, adopt and implement managerial decisions to effectively manage the organization in a complex, changing economic environment.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управлінські рішення»

Галузь знань – 07 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 – «Менеджмент»

Освітній ступінь Доктор філософії

Дисципліна варіативна

Семестр – 4

Кількість кредитів ECTS – 3,0

Кількість модулів – 1

Кількість змістових модулів – 3

Загальна кількість годин – 90

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – 18 год. / 0,6 кред.

Практичні заняття – 18 год. / 0,6 кред.

Консультації – 20 год. / 0,7 кред.

Самостійна робота – 34 год. / 1,1 кред.

Форма підсумкова контрольного заходу – залік

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ, ОБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета викладання дисципліни – формування у аспірантів навичок виробляти власні варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних знань щодо процесу розробки і реалізації рішення в рамках системи менеджменту як сукупність наукових підходів, прийняття методів, а також цільової, забезпечуючої, функціональної та керуючої підсистем.

Завдання навчальної дисципліни «Управлінські рішення»:

- вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень;
- засвоєння методичних підходів щодо аналізу та застосування методів обґрунтування й підготовки управлінських рішень у виробничій діяльності;
- оволодіння навичками самостійного застосування апарату, комп'ютерної техніки та сучасного програмного забезпечення під час проведення економічного аналізу, пошуку та обґрунтуванні управлінських рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен знати:

- основні поняття прийняття рішень;
- загальну структуру та властивості класичних та похідних критеріїв прийняття рішень;
- сутність, принципи та вимоги до управлінських рішень;
- методологічні основи підготовки проектів управлінських рішень;
- методику та технологію використання сучасних методів прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та багатокритеріальних рішень;
- методи аналізу та прийняття управлінських рішень;
- методику та технологію використання сучасних методів визначення та відбиття системи переважань особи, що приймає рішення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен вміти:

- творчо застосовувати знання теорії і практики прийняття управлінських рішень у ході виконання функціональних обов'язків;
- використовувати методи і засоби розробки, обґрунтування, прийняття і реалізації управлінських рішень;
- приймати в організації (з урахуванням спеціалізації) управлінські рішення;
- використовувати методи, які розвивають здібності щодо прийняття рішень;
- враховувати фактори ризику та невизначеності при прийнятті рішень.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які студент буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати):

Загальні компетентності	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Програмовані результати навчання
- Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань - Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень - Здатність діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності	- Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту - Здобуття глибоких знань з менеджменту, зокрема розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань, критичного аналізу основних концепцій, оволодіння науковою термінологією - Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності - Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту	- Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики. - Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту.

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота	разом
1	Теоретичні основи прийняття управлінських рішень	1.	Ухвалення рішень в системі менеджменту	1	1	1	4	7
		2.	Психологічні аспекти ухвалення рішень	1	1	1	4	7
Всього				2	2	2	8	14
2	Методичні основи прийняття управлінських рішень	3.	Технологія і організація процесу ухвалення рішень	2	2	2	3	9
		4.	Експертні методи в процесі розробки рішень	2	2	2	3	9
		5.	Управлінські рішення у сфері операційного менеджменту	2	2	2	3	9
		6.	Управлінські рішення у сфері маркетингу	2	2	2	3	9
		7.	Управлінські рішення в сфері фінансового менеджменту	2	2	2	3	9
		8.	Управлінські рішення у сфері інноваційноінвестиційного менеджменту	2	2	2	3	9
Всього				12	12	12	18	54
3	Ухвалення і реалізація управлінських рішень	9.	Ухвалення рішень в умовах ризику	2	2	3	4	11
		10.	Реалізація рішень	2	2	3	4	11
Всього				4	4	6	8	22
Всього годин по навчальній дисципліні				18	18	20	34	90

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовних модулів	Кредити	Кількість лекцій, практичних занять, самостійна робота, годин
Теоретичні основи прийняття управлінських рішень	0,5	Л – 2 ПЗ – 2 К – 2 Самостійна робота – 8
Методичні основи прийняття управлінських рішень	1,8	Л – 12 ПЗ – 12 К – 12 Самостійна робота – 18
Ухвалення і реалізація управлінських рішень	0,7	Л – 4 ПЗ – 4 К – 6 Самостійна робота – 8
Всього	3,0	90

6.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістовних модулів	Кількість годин	Термін виконання
Теоретичні основи прийняття управлінських рішень	14	09.03-13.03
Методичні основи прийняття управлінських рішень	54	16.03-24.04
Ухвалення і реалізація управлінських рішень	22	27.04-08.05
Всього	90	

6.3. Перелік і короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень

Тема 1. Ухвалення рішень в системі менеджменту.....1 год.

Поняття і природа управлінського рішення. Етапи управління. Процес управління і формування рішення. Аспекти прийняття управлінського рішення.

Тема 2. Психологічні аспекти ухвалення рішень.....1 год.

Психологічні феномени процесу ухвалення рішень. Групові рішення. Індивідуальні якості менеджера і стиль керівництва в процесі ухвалення рішень. Поняття практичного розуму, психологічного такту, енергійності, вимогливості, критичності, ініціативності, самостійності, товариськості, наполегливості, працездатності, уміння розбиратися в людях, волі, оптимізму, компетентності, креативності, «здорового кар'єризму».

Змістовий модуль 2. Методичні основи прийняття управлінських рішень

Тема 3. Технологія і організація процесу ухвалення рішень.....2 год.

Процес ухвалення рішення і його структура. Склад і послідовність етапів процесу прийняття управлінських рішень. Аналіз ситуації. Ідентифікація проблеми. Визначення критеріїв вибору. Розробка альтернатив. Вибір альтернативи. Узгодження рішення. Управління реалізацією. Контроль і оцінка результатів.

Тема 4. Експертні методи в процесі розробки рішень.....2 год.

Процедури і способи організації експертиз. Випадки використання експертних методів. Задачі експертної групи. Методи експертних оцінок. Етапи проведення експертизи методом мозкової атаки. Оцінка якостей експерта. Методи оцінки експерта.

Тема 5. Управлінські рішення у сфері операційного менеджменту.....2 год.

Критерії прийняття рішень про обсяг і структуру випуску продукції. Критерії вибору між власним виробництвом і закупівлею на стороні. Критерії прийняття рішень у сфері керування якістю виробництва.

Тема 6. Управлінські рішення у сфері маркетингу.....2 год.

Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності. Критерії прийняття управлінських рішень у сфері ціноутворення. Критерії прийняття рішень у збутовій логістиці. Критерії прийняття рішень у процесі формування стратегій конкурентоспроможності продукції.

Тема 7. Управлінські рішення в сфері фінансового менеджменту.....2 год.

Управління активами. Управління капіталом. Синтез механізмів управління структурою капіталу підприємства. Управління реальними та фінансовими інвестиціями.

Тема 8. Управлінські рішення у сфері інноваційно-інвестиційного менеджменту.....2 год.

Сутність управлінських рішень у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності. Критерії прийняття рішень у інноваційній діяльності підприємства. Критерії прийняття рішень у інвестиційній діяльності підприємства. Критерії прийняття рішень у сфері інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності.

Змістовий модуль 3. Ухвалення і реалізація управлінських рішень

Тема 9. Ухвалення рішень в умовах ризику.....2 год.

Поняття і класифікація ризиків. Методи управління ризиками. Зони ризику. Крива розподілу ймовірностей отримання прибутку. Крива ризику.

Тема 10. Реалізація рішень.....2 год.

Організація і контроль виконання рішень. Процедури стадії реалізації управлінського рішення. Задачі організаційного механізму реалізації управлінських рішень. Управлінські рішення і відповідальність. Модель реалізації управлінських рішень. Організаційний механізм реалізації рішення.

Разом 18 годин

6.4. Перелік та план практичних занять

Модуль	Теми практичних занять	Обсяг занять, год.
1	Задача 1: Чому приймаються неправильні рішення?	0,5
1	Задача 2: Поради для ефективного прийняття рішень	0,5
1	Задача 3: Пріоритети української компанії «Інформаційні комп'ютерні системи» (ICS)	0,5
1	Задача 4: Стили керівництва та лідерства	0,5
2	Задача 5: Ділова гра «Корабельна аварія»	2
2	Задача 6: Необраний шлях	2
2	Задача 7: Ефект гуртків якості	2
2	Задача 8: Велика реорганізація в American Express	2
2	Задача 9: Техніки креативності	2
2	Задача 10: Інтернет в сучасному бізнесі	1
2	Задача 11: Управління відносинами із клієнтами	1
3	Задача 12: Вибір рішення щодо укладання господарських договорів з врахуванням ризику на УМГ «Прикарпаттрансгаз».	1
3	Задача 15: Формування виробничої програми підприємства	1
3	Задача 16: Розширення виробництва	1
3	Задача 17: Ділова гра «Прийняття рішення в умовах невизначеності»	0,5
3	Задача 18: Вибір рішення щодо купівлі устаткування	0,5
	Разом	18

6.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Самостійна робота аспірантів у обсязі 34 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань.

Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, аспіранти вивчають у вільний від занять час. В методичних рекомендаціях для

практичних занять виділяються теми, які аспірант повинен виконати самостійно.

Теми обов'язкового самостійного опрацювання

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	1	Класифікація рішень. Вимоги до якості управлінських рішень. Система характеристик якості прийнятих управлінських рішень.	4	ведення конспекту
1	2	Модель прийняття рішень Врума-Єттона. Критерії проблеми в моделі Врума-Єттона.	4	ведення конспекту
2	3	Особливості японської процедури ухвалення рішенні. Система «рінгі». Характерні риси японського стилю ухвалення рішень. Апарат управління і процес ухвалення рішень. Характеристики «класичної» структури і апарату управління, орієнтованого на ухвалення рішень. Аспекти вибору найраціональнішого рівня ухвалення рішень. Методи моделювання і оптимізації рішень. Моделі теорії ігор. Моделі теорії черг. Моделі управління запасами. Моделі лінійного програмування.	3	ведення конспекту
2	4	Методи отримання кількісних та якісних експертних оцінок. Поняття кількісної шкали. Експертні оцінки і способи вимірювань. Інформаційні технології в процесі розробки і ухвалення рішень.	3	ведення конспекту
2	5	Критерії прийняття рішень про обсяг і структуру випуску продукції. Критерії вибору між власним виробництвом і закупівлею на стороні. Критерії прийняття рішень у сфері керування якістю виробництва.	3	ведення конспекту
2	6	Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності. Критерії прийняття управлінських рішень у сфері ціноутворення. Критерії прийняття рішень у збутовій логістиці. Критерії прийняття рішень у процесі формування стратегій конкурентоспроможності продукції.	3	ведення конспекту
2	7	Формування і вибір заходів щодо управління структурою капіталу підприємства. Імітаційна модель управління структурою капіталу.	3	ведення конспекту
2	8	Критерії прийняття рішень у інноваційній діяльності підприємства. Критерії прийняття рішень у інвестиційній діяльності підприємства. Критерії прийняття рішень у сфері інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності.	3	ведення конспекту
3	9	Основні напрямки діяльності в управлінні ризиками. Система управління ризиками.	4	ведення конспекту
3	10	Види відповідальності. Механізми контролю відповідальності. Оцінка ефективності рішень.	4	ведення конспекту

	Чинники ефективних управлінських рішень. Основні фактори підвищення ефективності управлінського рішення.		
Всього годин		34	

6.6. Консультації

Консультації з теоретичної та практичної частини курсу проводяться для аспірантів згідно графіку роботи, регламентованого педнавантаженням, а також по мірі необхідності.

Теми, з яких проводяться консультації

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин
1	1	Ухвалення рішень в системі менеджменту	1
1	2	Психологічні аспекти ухвалення рішень	1
2	3	Технологія і організація процесу ухвалення рішень	2
2	4	Експертні методи в процесі розробки рішень	2
2	5	Управлінські рішення у сфері операційного менеджменту	2
2	6	Управлінські рішення у сфері маркетингу	2
2	7	Управлінські рішення в сфері фінансового менеджменту	2
2	8	Управлінські рішення у сфері інноваційноінвестиційного менеджменту	2
3	9	Ухвалення рішень в умовах ризику	3
3	10	Реалізація рішень	3
Всього годин			20

6.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

1. Поняття і природа управлінського рішення.
2. Етапи управління.
3. Процес управління і формування рішення.
4. Аспекти прийняття управлінського рішення.
5. Класифікація рішень.
6. Вимоги до якості управлінських рішень.
7. Система характеристик якості прийнятих управлінських рішень.
8. Психологічні феномени процесу ухвалення рішень.
9. Групові рішення.
10. Індивідуальні якості менеджера і стиль керівництва в процесі ухвалення рішень.
11. Поняття практичного розуму, психологічного такту, енергійності, вимогливості, критичності, ініціативності, самостійності, товариськості, наполегливості, працездатності, уміння розбиратися в людях, волі, оптимізму, компетентності, креативності, «здорового кар'єризму».

12. Модель прийняття рішень Врума-Єттона.
13. Критерії проблеми в моделі Врума-Єттона.
14. Процес ухвалення рішення і його структура.
15. Склад і послідовність етапів процесу прийняття управлінських рішень.
16. Аналіз ситуації.
17. Ідентифікація проблеми.
18. Визначення критеріїв вибору.
19. Розробка альтернатив.
20. Вибір альтернативи.
21. Узгодження рішення.
22. Управління реалізацією.
23. Контроль і оцінка результатів.
24. Особливості японської процедури ухвалення рішення.
25. Система «рінгі».
26. Характерні риси японського стилю ухвалення рішень.
27. Апарат управління і процес ухвалення рішень.
28. Характеристики «класичної» структури і апарату управління, орієнтованого на ухвалення рішень.
29. Аспекти вибору найраціональнішого рівня ухвалення рішень.
30. Методи моделювання і оптимізації рішень.
31. Моделі теорії ігор.
32. Моделі теорії черг. Моделі управління запасами.
33. Моделі лінійного програмування.
34. Процедури і способи організації експертиз.
35. Випадки використання експертних методів.
36. Задачі експертної групи.
37. Методи експертних оцінок.
38. Етапи проведення експертизи методом мозкової атаки.
39. Оцінка якостей експерта. Методи оцінки експерта.
40. Методи отримання кількісних та якісних експертних оцінок.
41. Поняття кількісної шкали.
42. Експертні оцінки і способи вимірювань.
43. Інформаційні технології в процесі розробки і ухвалення рішень.
44. Критерії прийняття рішень про обсяг і структуру випуску продукції.
45. Критерії вибору між власним виробництвом і закупівлею на стороні.
46. Критерії прийняття рішень у сфері керування якістю виробництва.
47. Види управлінських рішень у маркетинговій діяльності.
48. Критерії прийняття управлінських рішень у сфері ціноутворення.
49. Критерії прийняття рішень у збутовій логістиці.
50. Критерії прийняття рішень у процесі формування стратегій конкурентоспроможності продукції.
51. Управління активами.
52. Управління капіталом.
53. Синтез механізмів управління структурою капіталу підприємства.

- 54.Формування і вибір заходів щодо управління структурою капіталу підприємства.
- 55.Імітаційна модель управління структурою капіталу.
- 56.Управління реальними та фінансовими інвестиціями.
- 57.Сутність управлінських рішень у сфері інноваційно-інвестиційної діяльності.
- 58.Критерії прийняття рішень у інноваційній діяльності підприємства.
- 59.Критерії прийняття рішень у інвестиційній діяльності підприємства.
- 60.Критерії прийняття рішень у сфері інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності.
- 61.Поняття і класифікація ризиків.
- 62.Методи управління ризиками.
- 63.Зони ризику.
- 64.Крива розподілу ймовірностей отримання прибутку.
- 65.Крива ризику.
- 66.Основні напрямки діяльності в управлінні ризиками.
- 67.Система управління ризиками.
- 68.Організація і контроль виконання рішень.
- 69.Процедури стадії реалізації управлінського рішення.
- 70.Задачі організаційного механізму реалізації управлінських рішень.
- 71.Управлінські рішення і відповідальність.
- 72.Модель реалізації управлінських рішень.
- 73.Організаційний механізм реалізації рішення.
- 74.Види відповідальності.
- 75.Механізми контролю відповідальності.
- 76.Оцінка ефективності рішень.
- 77.Чинники ефективних управлінських рішень.
- 78.Основні фактори підвищення ефективності управлінського рішення.

6.8. Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння, тощо.

Проміжний контроль знань здійснюється шляхом тестування, усного опитування та проведення контрольних робіт здобувачів, виконання індивідуальної роботи.

Кінцевий контроль знань здобувачів з дисципліни здійснюється під час заліку з дисципліни, формуючих фах менеджера.

Рейтингова оцінка знань забезпечує:

- мотивацію аспірантів до систематичної роботи впродовж семестру;
- підвищенням ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання;

- розширення можливостей для розкриття здібностей аспірантів, розвитку їх творчого мислення; підвищення ефективності роботи викладача.

Схема поточного і заключного контролю знань

Дисципліна	Кількість годин				Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума		
	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота			min	max	min	max	
Управлінські рішення	Змістовний модуль 1. Теоретичні основи прийняття управлінських рішень										
	2	2	2	8	Контрольні роботи	1	2	5	2	5	
					Тестування	2	2	5	4	10	
					Самостійна робота	5	1	2	5	10	
					Індивідуальна робота	1	5	7	5	7	
	Разом по змістовному модулю 1								16	32	
	Змістовний модуль 2. Методичні основи прийняття управлінських рішень										
	12	12	12	18	Контрольні роботи	5	2	5	10	25	
					Тестування	2	2	5	4	10	
					Самостійна робота	3	1	2	3	6	
					Індивідуальна робота	1	5	7	5	7	
	Разом по змістовному модулю 2								22	48	
	Змістовний модуль 3. Ухвалення і реалізація управлінських рішень										
	4	4	6	8	Контрольні роботи	3	2	5	6	15	
					Тестування	2	2	5	4	10	
					Самостійна робота	3	1	2	3	6	
	Разом по змістовному модулю 3								13	31	
Залікова робота (додатково)								10	15		
Разом по курсу дисципліни								60	100		

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, реферати, тощо) аспірант може отримати від 0 до 100 балів.

Аспіранти, що набрали менше 60 балів протягом семестру до сесії не допускаються. До складання заліку такі аспіранти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Творча робота здобувача оцінюється кафедрою менеджменту та маркетингу. Вона включає:

- участь в науково-дослідній роботі – до 10 балів;
- виступи в наукових гуртках і конференціях – до 10 балів;
- участь у внутрівузівських олімпіадах до 10 балів;
- участь в всеукраїнських олімпіадах – до 15 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Основна:

1. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень. – К.: ЦНЛ, 2002. – 420 с.
2. Городнов В. П. Математическое моделирование, оценка эффективности и синтез организационных структур предприятий / В.П.Городнов, О.В.Фык; Нар. укр. акад. — Х., 2005. – 380 с.
3. Колпанов В.М. Теория и практика принятия управленческих решений. – К.: МАУП, 2004. – 504 с.
4. Компьютерное моделирование бизнес-процессов: [учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений] / Сериков А. В., Титов Н. В., Белоцерковский А.В. и др.; Харьк. гос. техн. ун-т стр-ва и архитектуры. — Х.: Бурун Книга, 2007. – 320 с.

Додаткова:

5. Бакаєв О. О., Грищенко В. І., Бажан Л. І., Бакаєв Л. О., Бобер К. А. Економіко-математичні моделі зростання. – К.: «Наукова думка», 2005. – 190 с.
6. Кузьмичов А. І., Медведєв М. Г. Математичне програмування в Excel: Навч. посіб. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 320 с.
7. Лапач С. Н., Чубенко А. В., Бабич П. Н. Статистика в науке и бизнесе. – К.: МОРИОН, 2002. – 640 с.
8. Механизмы и модели управления кризисными ситуациями / [Клебанова Т.С., Грачев В.И., Раевна Е.В. и др.; под ред. Т.С.Клебановой]; НАН Украины, НАН Украины, Н.-и. центр. индустр. пробл. развития. — Х.: ИНЖЕК, 2007. — 195 с.
9. Олейник Ю. Т. Модели корпоративного менеджмента : Новые инструменты управления ресурсами. / Ю.Т.Олейник; под ред. Лысенко Ю.Г.;

М-во образования и науки Украины, Донец. нац. ун-т. — Донецк: Юго-Восток, 2007. — 307 с.

10. Сучасні та перспективні методи і моделі управління в економіці : Ч. 1: / В. М. Порохня та ін. — 2008. — 231 с.

11. Сучасні та перспективні методи і моделі управління в економіці : Ч. 2: / В. М. Порохня та ін. — 2008. — 255 с.

12. Смирнов Е.А. Управленческие решения. — М.: ИНФРА-М, 2001. — 264 с.

13. Тодорцев Ю. К. Математическое моделирование объектов управления: Учеб. пособие. / Ю. К. Тодорцев, С. И. Горб, В. В. Никольский; М-во образования и науки Украины, Одес. нац. морс. акад. — Одесса: ОНМА, 2008. — 220 с.

14. Устенко С. В. Моделювання наукомістких виробничих систем / С.В.Устенко; М-во освіти і науки України, Укр. фін.-екон. ін-т. — К.: ЕКМО, 2008. — 410 с.

15. Фатхутдинов Р.А. Управленческие решения. — М.: ИНФРА-М, 2002. — 314 с.

Інформаційні ресурси:

16. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://zakon.rada.gov.ua/>

17. Головне управління статистики в Миколаївській області [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>

18. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

19. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://minagro.gov.ua/>

20. Міністерство економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. — Режим доступа : <http://www.me.gov.ua/>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для проведення практичних занять розроблені методичні рекомендації, в яких виділена частина, яка повинна бути опрацьована в аудиторіях, а також для самостійної роботи. Розроблені тести для поточного контролю знань, із застосуванням комп'ютерної техніки.

Викладач, д-р екон. наук,
професор

В.В. Ключан

ДОДАТОК А
Список ключових слів англійською мовою до робочої програми з
навчальної дисципліни «Управлінські рішення»

Змістовний модуль		Теми		Ключові слова	
№	назва	№	назва	англійська	українська
1	Теоретичні основи прийняття управлінських рішень	1.	Ухвалення рішень в системі менеджменту	1. Management 2. Management decisions 3. Stages of management 4. Process of management 5. Formation of the decision	1. Менеджмент 2. Управлінські рішення 3. Етапи управління 4. Процес управління 5. Формування рішення
		2.	Психологічні аспекти ухвалення рішень	1. Psychology 2. Group decisions 3. Manager 4. Style of leadership 5. Manager qualities	1. Психологія 2. Групові рішення 3. Менеджер 4. Стиль керівництва 5. Якості менеджера
2	Методичні основи прийняття управлінських рішень	3.	Технологія і організація процесу ухвалення рішень	1. Structure 2. Decision making 3. Management decisions 4. Identification of the problem 5. Alternatives	1. Структура 2. Ухвалення рішення 3. Управлінські рішення 4. Ідентифікація проблеми 5. Альтернативи
		4.	Експертні методи в процесі розробки рішень	1. Expert methods 2. Expertise 3. Expert group 4. Expert assessments 5. Methods of expert evaluation	1. Експертні методи 2. Експертиза 3. Експертна група 4. Експертні оцінки 5. Методи оцінки експерта
		5.	Управлінські рішення у сфері операційного менеджменту	1. Operational management 2. Decision making 3. Volume and structure of production 4. Quality of production 5. Resource support	1. Операційний менеджмент 2. Прийняття рішення 3. Обсяг та структура випуску продукції 4. Якість виробництва 5. Ресурсне забезпечення
		6.	Управлінські рішення у сфері маркетингу	1. Management decisions 2. Marketing 3. Pricing 4. Logistics 5. Strategy 6. Competitiveness of production	1. Управлінські рішення 2. Маркетинг 3. Ціноутворення 4. Логістика 5. Стратегія 6. Конкурентоспроможність продукції

		7.	Управлінські рішення в сфері фінансового менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Financial management 2. Asset management 3. Capital management 4. Management of financial investments 5. Management of real investments 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий менеджмент 2. Управління активами 3. Управління капіталом 4. Управління фінансовими інвестиціями 5. Управління реальними інвестиціями
		8.	Управлінські рішення у сфері інноваційноінвестиційного менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Management decisions 2. Innovation and investment activity 3. Decision criteria 4. Investment provision 5. Innovations 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Управлінські рішення 2. Інноваційно-інвестиційна діяльність 3. Критерії прийняття рішень 4. Інвестиційне забезпечення 5. Інновації
3	Ухвалення і реалізація управлінських рішень	9.	Ухвалення рішень в умовах ризику	<ol style="list-style-type: none"> 1. Risk 2. Risk management methods 3. Zones of risk 4. Distribution of profits 5. The risk curve 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ризик 2. Методи управління ризиками 3. Зони ризику 4. Розподіл прибутку 5. Крива ризику
		10.	Реалізація рішень	<ol style="list-style-type: none"> 1. Implementation of decisions 2. Control 3. Organizational mechanism 4. Management decisions 5. Responsibility 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання рішень 2. Контроль 3. Організаційний механізм 4. Управлінські рішення 5. Відповідальність